

6-20-69
881
Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen
Tel. 08370 - 6333

E
STARINGGEBOUW

Rapport nr. 881

GLOBAAL BODEMKUNDIG ONDERZOEK EN BODEMGESCHIKTHEIDS-
BEOORDELING VOOR DE AANLEG VAN SPORTVELDEN VAN EEN
COMPLEX GRONDEN, GELEGEN LANGS DE BALKERWEG IN DE
GEMEENTE OMMEN

door H. Makken en
Ir. G.J.W. Westerveld

Wageningen, juni 1969

N.B. Niets uit dit rapport of de kaartbijlage mag zonder
toestemming van de Stichting voor Bodemkartering
worden vermenigvuldigd of in andere publikaties
worden overgenomen.

0000 0036 0004

3 JUNI 1969

I N H O U D

	<u>Blz.</u>
Voorwoord	4
1. Inleiding	5
2. De bodemgesteldheid	6
3. De hydrologie	7
4. Beschrijving van de kaarteenheden op de globale bodemkaart, schaal 1 : 2 000 (bijl.1)	8
5. Bodemgeschiktheid voor de aanleg van sportvelden	9
6. Verklarende woordenlijst	10
 <u>Bijlage:</u>	
1. Globale bodemkaart, schaal 1 : 2 000	

VOORWOORD

In opdracht van het Ingenieurs-en Architectenbureau Van Hasselt en De Koning te Nijmegen werd een oriënterend onderzoek ingesteld naar de bodemgesteldheid en geschiktheid voor de aanleg van sportvelden van een complex gronden in de gemeente Ommen.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door H. Makken en stond onder leiding van Ir. G.J.W. Westerveld.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir.R.P.H.P.v.d. Schans

1. INLEIDING

Het onderzochte gedeelte ligt ten noorden van Ommen langs de Balkerweg en het voormalige Ommerkanaal. De oppervlakte bedraagt ± 25 ha. Voor de globale vaststelling van de bodemgesteldheid zijn ± 30 boringen verricht tot een diepte van 120 cm beneden maaiveld. De resultaten van deze boringen zijn weergegeven op een globale bodemkaart, schaal 1 : 2 000 (bijl.1). Bij een aan de kaartschaal aangepaste veel intensievere boringsdichtheid zal het kaartbeeld veel gedetailleerder zijn dan op de globale bodemkaart.

De bodemgrenzen op deze globale bodemkaart hebben derhalve een voorlopig karakter.

2. DE BODEMGESTELDHEID

De onderzochte gronden bestaan tot een diepte van ten minste 120 cm -mv. uit zgn. jong dekzand. De grofheid van dit zand is $\pm 160 \mu$, Mu-cijfer $\pm 80-100$, het leemgehalte varieert van 8-12 %.

In het grootste deel van de profielen heeft zich ten gevolge van bodenvorming een podzol ontwikkeld. Deze bestaat uit een humushoudende bovengrond (A-horizont) in dikte variërend van 20 - 40 cm, rustend op een bruine inspoelingslaag (B-horizont) met een gemiddelde dikte van ± 20 cm. Deze B-horizont gaat naar beneden geleidelijk over in het onveranderde moedermateriaal (C-horizont).

In enkele kleinere lager gelegen gedeelten ontbreekt de podzol en gaat de humushoudende A-horizont direct over in het C-materiaal.

De gronden in het noordelijk gedeelte zijn vrij recent overstoven. Onder het 50 - 80 cm dikke stuifzanddek zijn meestal weer de B-en C-horizonten van het oorspronkelijke podzolprofiel aanwezig.

Een klein gedeelte van deze overstoven gronden, die recent uit bos zijn ontgonnen, heeft een humusarme bovengrond.

Het reliëf in het gehele gebied is nagenoeg vlak; het maximale hoogteverschil bedraagt ± 50 cm. Alle gronden zijn als grasland in gebruik.

3. DE HYDROLOGIE

Oorpronkelijk vertoonde dit gebied vrij hoge wintergrondwaterstanden. Als gevolg van een in ± 1965 verbeterde afwatering zijn de gronden aanzienlijk droger geworden. De gemiddelde hoogste (winter) grondwaterstand (GHG) varieert thans van 30 tot 60 à 80 cm -mv., terwijl de gemiddelde laagste (zomer)grondwaterstand (GLG) overal beneden 120 cm -mv. ligt.

Het matig fijne zand dat weinig leem bevat is goed doorlatend. Daarnaast komen geen storende lagen in de profielen voor die de waterbeweging ernstig belemmeren.

4. BESCHRIJVING VAN DE KAARTEENHEDEN OP DE GLOBALE BODEMKAART,
SCHAAL 1 : 2000 (bijl. 1)

Op basis van het verschil in dikte van de bovenlaag en profielontwikkeling zijn 5 kaartenheden onderscheiden, waarvan de begrenzing zeer globaal op de bodemkaart zijn aangegeven.

Kaartenheid A: matig dikke (30 - 40 cm) humushoudende zandgronden met een humuspodzolprofiel

Deze eenheid beslaat het grootste deel van het gebied. De bovengrond bevat 4 à 6 % humus; het zand is matig fijn en zwak lemig ($\pm 12\% < 50 \mu$). De B-horizont bevat $\pm 1\%$ humus, het zand is evenals dat in de C-horizont matig fijn en leemarm ($< 10\% < 50 \mu$). De GHG varieert van 30 tot 60 à 80 cm - mv.

Kaartenheid B: dunne (+ 20 cm) humushoudende zandgronden met een humuspodzolprofiel

Deze gronden komen alleen voor in het noorden. De bovengrond bevat $\pm 4\%$ humus en de B-horizont $\pm 1\%$. Het gehele profiel bestaat uit matig fijn leemarm zand. De GHG varieert van 30 tot 60 à 80 cm - mv.

Kaartenheid C: dunne (+ 20 cm) humushoudende zandgronden zonder een humuspodzolprofiel

Deze gronden komen slechts in de laagste terreingedeelten voor. De bovengrond bevat $\pm 5\%$ humus, het zand is matig fijn en zwak lemig. De ondergrond bestaat vrijwel geheel uit matig fijn leemarm en humusarm zand. De GHG varieert van 30 tot 40 cm - mv.

Kaartenheid D: dunne (+ 20 cm) humushoudende stuifzandgronden met overwegend een humuspodzolprofiel in de ondergrond

De bovengrond bevat 3 à 4 % humus; het zand in het gehele profiel is matig fijn en leemarm. De plaatselijk aangetroffen B-horizont bevat $\pm 1\%$ humus en komt voor op een diepte van ± 60 cm. De GHG varieert van 50 - 80 cm - mv.

Kaartenheid E: humusarme stuifzandgronden met een humuspodzolprofiel in de ondergrond

Deze gronden zijn recent uit bos ontgonnen. De bovengrond bevat 1 à 2 % humus en de op ± 60 cm aangetroffen B-horizont $\pm 1\%$ humus. Het zand in het gehele profiel is matig fijn en leemarm. De GHG varieert van 50 - 80 cm - mv.

5. BODEMGESCHIKTHEID VOOR DE AANLEG VAN SPORTVELDEN

Uit het globale bodemkundig onderzoek is gebleken dat de gronden over het algemeen geschikt zijn voor het aanleggen van sportvelden.

Gezien de geringe hoogteverschillen binnen het terrein is een lichte egalisatie noodzakelijk, als mede een vershraling van de toplaag op die gedeelten waar meer dan 3 à 4 % humus in de bovengrond aanwezig is.

De gemiddeld hoogste wintergrondwaterstanden in de laagste delen van het terrein moesten door middel van bijv. een drainage verlaagd worden.

Het verdient aanbeveling om alvorens tot de aanleg van de sportvelden over te gaan een gedetailleerd bodemkundig onderzoek te laten uitvoeren, en op basis hiervan een advies te laten opstellen omtrent te nemen cultuurtechnische maatregelen, bemesting en grasmengsel.

6. VERKLARENDE WOORDENLIJST

humusarm zand:	minder dan 2,5 % humus
humushoudend zand:	2,5 - 8 % humus
matig fijn zand:	mediaan tussen 150 en 210 μ
leemarm zand:	0 - 10 % < 50 μ
zwak lemig zand:	10 - 17 $\frac{1}{2}$ % < 50 μ